

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ДИСЦИПЛИНАТА - ЗНАК ЗА ОБИЧ

Адаптирано резюме за възпитатели и помощник възпитатели

Чрез дисциплината определяме границите и внасяме сигурност в живота на детето; за децата дисциплината е знак за обич. Дисциплината е набор от методи, които обучават детския ум и характер. Дисциплината включва всички видове общуване: насочване с пример, образец, устни напътствия, писмени напътствия, поучаване, осигуряване на поучителни преживявания и т.н. За да може методите на дисциплината да действат върху детето, то трябва да има доверие на възрастните. А за да има доверие детето на възрастните и да уважава техния авторитет, то трябва да се чувства обичано и прието. Затова в основата на дисциплината е любовта. Някои хора може да оспорят това, и да изтъкнат, че детето може да бъде възпитавано със строга дисциплина, включваща предимно ограничения и наказания. Но това не е дисциплина, а контрол. Със сурови методи може да бъде контролирано не само дете, но и възрастен. Това не е дисциплина, а налагане на контрол с методите на страх. Дете, възпитавано с крайните методи на дисциплина расте или плахо и затворено или точно обратното, агресивно и необуздано. За да се постигне дисциплина, в която детето се чувства щастливо и обичано, трябва да се подхожда с внимателно подбрани методи, търпение и постоянство, личен пример и любов. Така детето ще се чувства водено по пътя на усъвършенстването му като личност и вместо негодувание и гняв, то ще изпитва благодарност и уважение към възрастните.

Защо децата се нуждаят от дисциплина?

- 1. За защита/за предпазване**
- 2. За да имат по-добри отношения с връстниците и възрастните.**
- 3. За да разберат границите на своето поведение и да научи какво е неприемливо поведение.**

Дисциплината помага на децата да:

- Да мислят и действат по приемлив начин
- Да разбират логическите последици от своето поведение
- Да подбират и използват важната информация да техния успех в училище и в живота
- Да научат общоприетите норми за поведение, като уважение към всеки човек, зачитане на чуждата собственост и др.
- Да научат ценностите, които са водещи за тяхното семейство или общност

Дисциплината не е наказание

Дисциплиниране съвсем не значи налагане на наказание. Академичният свят е убеден, че физическите наказания (като стоене прав, пошляпване, бой), както и обидите и подигравките не са ефективни. Тези наказания може да изглеждат с много бърз ефект, но в бъдеще те **имат** по-скоро **разрушително действие спрямо личността на детето**, отколкото помагачо за развитието му. Наказанието следва да бъде **изместено** от приучаване на децата кое поведение е позволено и кое не е и защо не е позволено. Даването на примери на децата за позитивно поведение е силно препоръчително и наложително.

Родителите и дисциплината

Моделът на поведение, който децата са получили в къщи се принася и в детското заведение. В градината възпитателят следва да опита да намери разумни начини за контрол на поведението и да пренасочи прекалената активност на детето. Това ще окуражи детето и ще развие у него самодисциплина и добри навици.

Децата трябва да усещат, че възрастните очакват от тях да спазват правилата. Важно е да се отбележи, че децата се нуждаят от ясни и прости правила и точни указания за спазването им. Както и, че най-ефективните правила са тези които са договорени между всички заинтересовани страни - деца, близки, учители, ръководство.

Поддържане на стимулираща и подкрепяща образователна среда и позитивна дисциплина;

Офелия Кънева

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Трябва да помним, че всичко, което правим, оставя впечатление върху невинното съзнание на децата. Затова правилните думи, действия и поведения около децата са важни, за да имат добър пример за подражание.

Защо е важно да дисциплинираме детето:

- Защото то няма да се научи на самоконтрол
- Няма да уважава близките си и няма да зачита никакви авторитети
- Няма да знае за какви ситуации какво поведение е подходящо
- Ще бъде тиранично, егоистично
- Ще му липсват социални умения, като например да проявява съчувствие, търпение и способност да дели с другите
- Ще е по-склонно към агресивно и обидно поведение

По какво се отличават децата, научени на дисциплина:

- Те имат повече самоконтрол и не се нуждаят от толкова много внимание
- Те са по-отговорни и обичат да помагат на другите
- Те са с повече самочувствие, защото имат стабилна основа – знаят, че са обичани и в същото време са наясно с границите и изискванията във всичко
- Знаят, че грешките се заплащат, затова са по-внимателни в избора

Децата не могат да възпроизведат от само себе си правилен начин на поведение. Те трябва да бъдат тренирани и обучени, а не да бъдат оставени на своите собствени импулси.

Някои съвети:

- ☞ **Да ангажираме детето с нещо полезно и интересно**
- ☞ **Да поставим основни правила**
- ☞ **Да не се предаваме пред исканията на детето**
- ☞ **Да даваме пример за добро поведение**